

Nordic Research Council for Criminology

Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi

Välkommen till Nordisk Kriminologi 108 (4) 2020 (april)

Nyheter från NSfKs sekretariat

Samarbetsrådet för NSfK sammanträdde digitalt 5 maj

Samarbetsrådet samlas vanligtvis till möte under forskarseminarierna. Då årets forskarseminarium i Halden tyvärr blev inställt pga covid-19 pandemin, sammanträde rådet istället digitalt den 5 maj. På agendan var flera viktiga punkter. En övergripande fråga var de aktiviteter vi varit tvungna att ställa in i år och hur det påverkar verksamheten framöver.

Här vill vi lyfta tre av de viktigaste besluten som fattades vid mötet. Övriga ärenden är du välkommen att läsa mera om i mötesprotokollet som snart publiceras på vår hemsida.

*** Mera forskningsmedel 2021**

Då flera planerade aktiviteter ställs in i år, så har budgetmedel lösgjorts. Rådet beslutade att de medlen går till att stärka upp forskningsstödet i den allmänna utlysningen för år 2021. Utöver ansökningar för viktiga forskningsprojekt av nordisk relevans, så välkomnar NSfK även ansökningar för projekt om brott och brottsbekämpning i de nordiska länderna i samband med covid-19 pandemin. Rådet vill också uppmärksamma möjligheten att ansöka om stöd för arbetsgrupper och kontaktseminarier för gemensamma nordiska perspektiv.

Ansökningsperioden börjar måndagen den 26 oktober och omfattar en ansökningsperiod från 26.10 till 27.11.2020. Ansökningstiden utgår kl. 15.00 CET fredagen den 27 november.

[Klicka här för att läsa Utlysning av forskningsstöd från NSfK för år 2021.](#)

*** Jubileum 2022 - NSfK 60 år**

Planeringen för NSfKs 60 års Jubileumsår har inletts. Huvudevenemanget under året är forskarseminariet. Rådet arbetar som bäst med flera uppslag för att uppmärksamma 60 år av nordisk kriminologi. Vi återkommer med mera information om Jubileumsåret längre fram.

*** Nordic Journal of Criminology (NJC) och Nordisk Tidskrift for Kriminalvidenskab (NTfK)**

Vid mötet deltog också de två redaktörerna Anita Heber (NJC) och Anette Storgaard (NTfK) för att diskutera de två nordiska tidskrifternas nuläge och vidareutveckling. Båda tidskrifterna har genomgått stora förändringar under senare tid och tidskrifterna utvecklas löpande vidare. En av de stora frågorna i sammanhanget är lösningar för Open Access.

[Om NSfKs resestöd 2020](#)

NSfK kan bevilja stöd för t ex olika deltagaravgifter vid digitala kurser och konferenser. De allmänna riktlinjerna i [Guidelines for NSfK Grants](#) gäller

Nästa DL för ansökan om NSfKs resestöd är 15 maj.

Välkommen att höra av dig till NSfKs sekretariat om du har frågor kring möjligheter att söka stöd.

Artiklar för Specialnummer

Två kriminologi-relevanta tidskrifter välkomnar manuskript / "abstracts" till sina specialnummer. Klicka på temat för specialnumret, så kommer du direkt till utlysningen.

Journal of White Collar and Corporate Crime (JWCCC): "[Responses to contemporary challenges in the regulation of corporate crimes and harms](#)"

Deadline for submission of abstracts: 30 June 2020

Deadline for submission of full papers: 31 December 2020

Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab (NTfK): "[Deprivation of liberty and individuals deprived of liberty](#)"

It is recommended to contact the main editor for "author's instructions".

Deadline for the first draft ready for peer review is November 1st 2020.

Nominera nordiska bidrag till ECPA-tävlingen

European Crime Prevention Award (ECPA) är en tävling för att uppmärksamma det bästa lokala brottsförebyggande projektet i EU. Tävlingen anordnas av EU:s brottförebyggande nätverk (EUCPN).

Bidrag till tävlingen utses av de nationella kontaktorganisationerna inom nätverket.

DL för att nominera varierar mellan de nordiska EU-länderna, så kontrollera vad som gäller i det land var projektet som du vill nominera finns.

Missa inte:

Två doktorandtjänster och två lektorat

Tjänster inom kriminologi som just nu finns att söka vid universitet i Norge och Sverige. DLs 11, 15 och 19 maj.

Digitala disputationer i kriminologi

Under våren 2020 finns möjlighet att digitalt följa nordiska disputationer i kriminologi.

Vi uppdaterar sidan löpande.

Save the dates för 19 maj och 5 juni!

Vi tar tacksamt emot tips på lediga tjänster, forskningsstöd och digitala konferenser, föreläsningar och disputationer inom kriminologi.

Sist men inte minst....

Tack alla ni som följer, gillar, delar i våra sociala medier kanaler [Facebook](#) och [Twitter](#)!

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Finland, av kontaktsekreterare Karolina Henriksson

Har du nyheter som du önskar få med i NSfk's nyhetsbrev kan du ta kontakt med kontaktsekreterare Karolina Henriksson genom e-post: kontaktnsfk.fin(a)gmail.com

Nyheter från justitieministeriet

Arbetsgrupp ska bereda en strategi mot korruption

Justitieministeriet har tillsatt en arbetsgrupp för att bereda en strategi mot korruption och ett åtgärdsprogram för att genomföra den. Målet är att effektivisera bekämpningen av korruption och att bygga upp ett samhälle där korruption inte kan få fotfäste. Läs mer [här](#).

Tillbyggnad i Vanda fängelse för häktade

I Vanda fängelse uppförs en extra byggnad med 160 platser för häktade. Det är meningen att tillbyggnaden ska vara klar 2024. Läs mer [här](#).

Nyheter från inrikesministeriet

Rapport: Ny modell förbättrar landskapens och kommunernas säkerhetsplanering och beredskap

Den regionala säkerhetsplanering som kommunerna ansvarar för utvecklas så att landskapen, kommunerna eller större områden bättre ska kunna förbereda sig för störningar och undantagsförhållanden. Forskare har tagit fram en ny modell som man kan använda för att organisera säkerhetsplaneringen på ett nytt sätt.

Dessutom kan man välja lämpliga indikatorer för att beskriva säkerhetsläget i den region som granskas. Läs mer [här](#).

Våldsbejakande extremiströrelser finns i hela landet

Våldsbejakande extremiströrelser har visat sig vara verksamma på olika håll i Finland. Den våldsbejakande utomparlamentariska extremhögern har verksamhet inom alla polisinrättningars områden. Också våldsbejakande utomparlamentariska grupper inom extremvänstern, främst anarkister och antifascister, har observerats vara aktiva på vissa områden. Uppgifterna framgår av en färsk lägesöversikt över våldsam extremism. Läs mer [här](#).

Publikationer från Institutet för kriminologi och rättspolitik

Impulsivity, internalizing symptoms, and online group behavior as determinants of online hate

Kaakinen, M., Sirola, A., Savolainen, I. & Oksanen, A., 22 april 2020, i publikationen: [PLoS One](#). 15, 4, e0231052.

Gender and police response to domestic violence

Fagerlund, M., 7 april 2020, i publikationen: [Police Practice and Research](#).

Vankien uusintarikollisuus vuosina 2000–2012 ja vankeuslain kokonaisuudistuksen uusintarikollisuusvaikutukset

Tyni, S., 7 april 2020, i publikationen: [Oikeus](#). 49, 1, s. 47-73

Cyberbullying victimization at work: Social media identity bubble approach

Oksanen, A., Oksa, R., Savela, N., [Kaakinen, M.](#) & [Ellonen, N.](#), 5 april 2020, i publikationen: [Computers in Human Behavior](#).

Depressive symptoms predict smoking cessation in a 20-year longitudinal study of adult twins

Ranjit, A., [Latvala, A.](#), [Kinnunen, T. H.](#), [Kaprio, J.](#) & [Korhonen, T.](#), 3 april 2020, i publikationen: [Addictive Behaviors](#).

Nyheter från Polisyrkeshögskolan

Insatserna vid våld i nära relationer relativt goda i Europa

Inom IMPRODOVA-projektet som kartlägger samarbetet mellan myndigheterna och övriga aktörer som arbetar med offer för våld i nära relationer intervjuades under 2019 totalt 296 proffs i åtta länder. Utgående från undersökningsresultaten verkställdes länderna sina internationella skyldigheter i relation till mänskliga rättigheter relativt väl. I varje land hade polisen tillräckliga befogenheter för att ingripa effektivt vid våld. I rättigheterna ingår till exempel utfärdande av tillfälligt besöksförbud och gripande av misstänkta. Läs mer [här](#).

Imageundersökning: polisutbildningen intressant och uppskattad bland de unga

Finländska ungdomar placerar Polisyrkeshögskolan bland de främsta i en undersökning av yrkeshögskolornas anseende. Polamk fick sammanlagt högsta betyg i jämförelsen i Taloustutkimus imageundersökning. Läs mer [här](#).

Nyhet från HEUNI - New policy brief Unseen victims out

HEUNI's recent work on gender-based violence has concentrated on the phenomenon in the migration context. The newly launched HEUNI report Unseen Victims presents the manifestations and consequences of gender-based violence and the challenges in assisting victims of violence in the migration context. With this report we aim to increase the understanding of policymakers on the structural challenges asylum-seeking and refugee women who have experienced gender-based violence face. Läs mer [här](#).

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær i Grønland, Annemette Nyborg Lauritsen

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til kontaktsekretær Annemette Nyborg Lauritsen på e-mail: anla@uni.gl

Nyt fra det grønlandske retsvæsen

Lønforhøjelse til grønlandske anstaltsbetjente

Der er på den danske finanslov afsat en pulje på 49,2 millioner kr. til det grønlandske justitsområde for perioden 2020-2023. Heraf er 38,4 millioner øremærket til at give anstaltsbetjentene et lønløft. Dermed kan anstaltsbetjente i Grønland se frem til en grundløn svarende til danske fængselsbetjente. Læs delaftalen [her](#).

Såvel den danske justitsminister som de to grønlandske folketingsmedlemmer udtrykker begejstring for, at aftalen er faldet på plads, idet begge grønlandske politikere gik til valg på at få ændret, hvad de begge anså som en klar forskelsbehandling. Også hos fængselsforbund og Kriminalforsorgen vækker aftalen glæde, idet det forventes fremover at være lettere at rekruttere anstaltsbetjente, som ellers hidtil har været vanskeligt. Læs mere [her](#).

Dog er det ikke alle, der er enige om, at der er tale om forskelsbehandling mellem de grønlandske anstaltsbetjente og de danske fængselsforbund. I en analyse til mediet Altinget, argumenteres der for, at der er tale om betjente med forskellige uddannelsesbaggrund, som derfor ikke kan ligestilles. Læs mere [her](#).

Politibetjente forbigået

I den ovennævnte aftale blev der ikke meget tilbage til de grønlandske politibetjente. Selvom Grønlands Politiforening støtter op om et lønløft til de anstaltsbetjentene, er der dog en skuffelse over, at ikke også politibetjentene kan få lønforhøjelse. Grønlands Politiforeningen har ønsket, at politibetjente i Grønland bliver ansat på samme overenskomst som de danske. De resterende 10,8 millioner er langtfra tilstrækkeligt til at sikre en mærkbar forhøjelse af lønnen i politiet. Læs mere [her](#).

Betjente ramt af stress og angst

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd VIVE har foretaget en undersøgelse af omfanget af belastningsreaktioner hos politibetjente og fængselsbetjente i Rigsfællesskabet. Af rapporten fremgår det at de grønlandske betjente i langt højere grad er ramt af stress, PTSD, angst og depression end deres kolleger i Danmark og på Færøerne. Særligt slemt står det til for anstaltsbetjentene. Undersøgelsen viser, at hver fjerde af de grønlandske anstaltsbetjente er ramt af PTSD mens hver tredje anstaltsbetjent har stress.

Undersøgelsen kan ses [her](#).

Nyt fra Grønlands Statistik

Kriminaliteten i Grønland 2015-2019

Antallet af anmeldte lovovertrædelser er steget med 17 pct. i 2019 i forhold til året før. Stigningen er særligt markant i anmeldelser af seksuelle forbrydelser og personfarlig kriminalitet. Kriminalitetsstatistikken er baseret på overtrædelser af den grønlandske kriminallov samt særlovgivning.

Kriminalitetsstatistikken for 2015-2019 kan ses [her](#).

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Island, af kontaktsekretær Snorri Órn Árnason

snorri.arnason@lrh.is

Ministry of Justice

New National commissioner of police appointed

The Minister of Justice has appointed Sigríður Björk Guðjónsdóttir to the office of the National Commissioner of Police as of 16 March. Since 2014, Sigríður has served as the Chief of Police in the Capital Region. Prior to assuming the position of Chief of Police in the Capital Area, Sigríður held the

position of Chief of Police in the Suðurnes region, previously serving as Deputy National Commissioner of Police from 2007 to 2008 and District Commissioner in Ísafjörður 2002-2006. The news report can be found [here](#).

New chief of Reykjavík Metropolitan police appointed

The Minister of Justice has decided to appoint Halla Bergthora Björnsdóttir as the Chief of Police in the capital area from 11 May. She was selected from among three applicants to do the job. Halla Bergthora is a lawyer and has served as the Chief of Police in the Northeast of Iceland since 2015. She previously held the position of District Commissioner of Akranes since 2009. The news report can be found [here](#).

National Commissioner of the Icelandic Police

Preliminary crime statistics first four months 2020

The National Commissioner has released crime statistics for January through April 20th 2020 in Iceland. In the period reports of violent crimes increased and domestic violence was no exception. There is a decrease in other selected crime types. The report can be found [here](#).

Two deaths linked to domestic violence

In Iceland two women have been the victims of violent death and domestic violence is believed to be the cause in both cases. Advocates for victims of intimate partner violence have been on high alert and the authorities have been raising awareness of the increased risk of domestic violence at the time of Covid-19. The numbers point to a slight increase from previous years. The report can be found [here](#).

Icelandic police and health care workers team up for contact tracing

A team of “contact tracers” has been operating at Iceland’s National Crisis Coordination Center, locating every possible case of Covid-19 infection. The team has consisted of detectives, analysts and health care workers. Iceland has tested a greater proportion of its population than other countries. At the beginning of April the authorities launched a mobile phone app to help track users’ movements in order to help with contract tracking coronavirus cases. Read the news reports [here](#) and [here](#).

Prisons and probation

No visitors allowed in prisons due to Covid-19 and drug use decreases

As the Covid-19 outbreak reached Iceland, the Icelandic prison system locked their doors to protect prisoners from the risk of infection from the Corona virus. No visits are allowed. Drug use in Icelandic prisons is at a historic low as a result. The news report can be found [here](#).

Other news

Hildur Fjóla Antonsdóttir has defended her doctoral thesis in Sociology of law

Hildur Fjóla Antonsdóttir at the Sociology of Law Department in Lund University defended her doctoral thesis “Decentring Criminal Law: Understandings of Justice by Victim-Survivors of Sexual Violence and its Implications for Different Justice Strategies” on 24 April. As the Corona virus pandemic made a traditional defense impossible her defense was conducted through a video conference that was broadcasted on YouTube. Hildur Fjóla is the first to complete a PhD in Sociology of law in Iceland. The news report can be found [here](#) and the YouTube video [here](#).

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra Norge av kontaktsekretær Per Jørgen Ystehede

(p.j.ystehede@jus.uio.no)

Justis-og Beredskapsdepartementet

Overlevering av rettshjelpsutvalet si utgreiing

Rettshjelpsutvalet overleverte «NOU 2020: 5 Likhett for loven: Lov om støtte til rettshjelp» til justis- og beredskapsminister Monica Mæland, torsdag 30. april.

Rettshjelpsutvalet blei nedsett i oktober 2018. Da var det ti år sidan ordninga sist blei vurdert. Utvalet fekk i mandat å vurdere kva ein kan gjere for å bruke midla til ordninga for fri rettshjelp på ein meir rettferdig, målretta og kostnadseffektiv måte.

Les mer her: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/presseinvitasjon-overlevering-av-rettshjelpsutvalet-si-utgreiing/id2700399/>

Koronaloven forlenget med én måned

Stortinget vedtok i dag å forlenge koronaloven til 27. mai. Forskrifter gitt med hjemmel i loven vil gjelde fram til samme dato.

– Jeg er glad for Stortinget i dag med et klart flertall har vedtatt forlengelse av loven med én måned. Det er i samsvar med regjeringens forslag. Vi har sett at loven har vært viktig for samfunnets tilpasning av situasjonen, både for enkeltpersoner og næringsliv. Det er fortsatt behov for loven i en kort periode til, sier justis- og beredskapsminister Monica Mæland (H).

Flertallet er enig med regjeringen i at koronaloven har vært nødvendig i en tidlig fase etter utbruddet av covid-19, og mener loven har fungert etter hensikten. Det er fortsatt behov for loven, men flertallet uttrykker at loven må brukes med stor forsiktighet framover, og at det ikke vil støtte en eventuell forlengelse utover 27. mai.

Se: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/koronaloven-forlenget-med-en-maned/id2699640/>

Utnevnelse av dommer ved Høyesterett

Professor Jens Edvin Andreassen Skoghøy er i statsråd i dag utnevnt til dommer ved Norges Høyesterett. Han har tidligere vært høyesterettsdommer i 18 år.

Jens Edvin Andreassen Skoghøy (1955) fra Tromsø har gjennom sin 39 år lange karriere arbeidet både som advokat, professor i rettsvitenskap og høyesterettsdommer. Skoghøy fikk etter 18 års virke som dommer ved Høyesterett avskjed i nåde i 2016 for å tiltre et professorat ved UiT, Norges arktiske universitet.

– Jeg er meget fornøyd med at professor Jens Edvin Andreassen Skoghøy i dag på ny er utnevnt til dommer i Norges Høyesterett, sier justis- og beredskapsminister Monica Mæland.

Skoghøy har vært medlem av Samerettsutvalgets folkerettsgruppe (1995-1996), ledet Domstolstrukturutvalget (1997-1999) og Ekspropriasjonerstatningsutvalget (2001-2003). Han har vært medlem av Kystfiskeutvalget for Finnmark (2006-2007), og fra 2019 vært medlem av granskingsutvalget for NAV-saker.

Se: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/utnevnelse-av-dommer-ved-hoyesterett/id2697954/>

Statistisk Sentralbyrå

Nyheter om forskning

For nyheter om ny forskning se: <http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/de-Kriminalitet+og+rettsvesen>

Kriminalomsorgens Utdanningssenter

Digital hverdag

I forbindelse med utbruddet av COVID-19 (koronavirus) og påfølgende forhåndsregler for å unngå smitte, har mye av arbeidshverdagen til ansatte ved KRUS endret seg. Hjemmekontor i steden for kollegafelleskap er én viktig endring. I tillegg har mange fått en bratt læringskurve når det kommer til digitale løsninger og verktøy. IT-seksjonen ved KRUS har lagt ned en formidabel innsats for å få de nye digitale løsningene på plass, og har også vært svært behjelpelege med support.

Alle former for undervisning med oppmøte i lokalene til KRUS har blitt avlyst. Samtidig skal aspiranter og studenter fortsatt få et undervisningstilbud. Dermed har det vært hektisk aktivitet i det siste, for å få på plass digitale løsninger. De ansatte ved IT-seksjonen har bl.a. satt opp digitale løsninger for møtevirksomhet for både ansatte ved KRUS, aspiranter og studenter. Andre KRUS-ansatte har måttet snu seg rundt for å endre på undervisningsopplegget til aspiranter og studenter. Bildet øverst i saken er fra et møte i forbindelse med tilpasninger av bacheloremner. Som det fremgår av bildet, er møtedeltagerne dels til stede fysisk ved KRUS, og dels til stede via videolenke.

Se: <https://www.krus.no/digital-hverdag.6298739-286892.html>

KRUS hadde nylig besøk fra studenter ved The Estonian Academy of Security Sciences, College of Justice, der ansatte til estisk kriminalomsorg utdannes. KRUS har en intensjonsavtale om studentutveksling med colleget, og har allerede sendt aspiranter ved høgskolekandidatstudiet på studietur på besøk.

Se: <https://www.krus.no/besoek-fra-estland.6289058-287930.html>

Nye publikasjoner ved KRUS

Les mer om organisering av fengsling etter terrorangrep, kriminelle karrierer, utviklingen av fengselsbetjentyrket og mye mer..

Se: <http://www.krus.no/seneste-publikasjoner.366495.no.html>

Polithøgskolen

Digital disputas om rus og fangebehandling

Cand. polit Janne Henriette Ingarsdotter Helgesen har forsvarst sin avhandling, "Straff og velferd i fangebehandling av rusmiddelbrukere - en kvalitativ analyse av empowerment og samarbeid i norske rusmestringsenheter".

Helgesen er til daglig leder av to seksjoner for politiledelse og sivile utdanninger ved Polithøgskolen i Oslo. Avhandlingen for graden PhD ble avgitt torsdag 16. april ved Institutt for kriminologi og rettssosiologi, Universitetet i Oslo (UiO). Universitetet er for tiden stengt grunnet tiltakene mot korona, og derfor ble dette en digital disputas.

- Det ble jo en spesiell opplevelse, men for meg fungerte den digitale disputasen utmerket. UiO la alt utmerket til rette, og jeg fikk opplevelsen av en fin faglig gjennomgang uten at noe manglet, egentlig. Nå er jeg bare glad og lettet over å ha nådd i mål, og for responsen, sier Janne Helgesen.

Her er et utdrag av sammenfatningen, slik avhandlingen er presentert på instituttets nettside:

Innsatte med rusmiddelproblemer utgjør en stor del av den norske fangebefolkningen. Mange av dem har behov for, og ønsker, behandling og rehabilitering under soning. Rusmestringsenheterne i norske fengsler er et tilbud som innsatte med rusmiddelproblemer kan søke seg til for å få et tilpasset soningstilbud. Det er et mål at de skal støttes i endringsprosesser slik at de bedre kan mestre egne problemer og få økt kontroll og selvstyring i egne liv - ofte omtalt som "empowerment".

Se: <https://www.polithogskolen.no/forskning/nyheter-forskning/digital-disputas-om-rus-og-fangebehandling/>

Politiet druknar i saker om usynleg mishandling, men klarer berre å etterforske ein brøkdel

Mangel på bevis er ei av årsakene til at rundt 70 prosent av melde saker blir lagde bort.

- Politiet trur ofte på den fornærma, men dei er ikkje i stand til å bevise kva som har skjedd fullt ut, seier Geir Aas, førsteamanuensis i politivitskap ved Polithøgskolen.

I 2005 kom det ein ny paragraf i Straffelova (§ 219, i dag 282 og 283). Denne skulle fange opp langvarig mishandling i heimen, ikkje berre enkelthendingar av vald.

- Viss styresmaktene verkeleg vil noko med denne lovendringa, må dei utstyre politiet med langt meir ressursar enn dei har i dag. Politiet druknar i saker av denne typen, og dei klarer berre å etterforske ein brøkdel.

Aas står bak studien Policing the Penal Provisions on Repeated and Severe Domestic Violence som er gitt ut i tidsskriftet Nordisk politiforskning. Her har han undersøkt korleis mishandlingssaker har utvikla seg etter at dei vart melde til politiet.

Se: <https://www.polithogskolen.no/forskning/nyheter-forskning/usynleg-mishandling-etterforsking/>

Universitetet i Oslo – Institutt for kriminologi og rettssosiologi (IKRS)

Nytt studietilbud fikk flest søker

Den nyopprettede årsenheten i kriminologi har flest søker per studieplass ved Universitetet i Oslo (UiO). 15.april gikk fristen ut for å søke studieplass gjennom Samordna opptak (SO). Nå er søker tallene publisert, og det er tydelig at et helt nytt studietilbud ved UiO er svært populært: Årsenheten i kriminologi fikk 46,6 søker per studieplass, et antall som er høyere enn for noen andre studieprogram ved UiO.

Bachelorprogrammet i kriminologi har i mange år toppet søkerlistene ved UiO, så en viss interesse var forventet for den nye årsenheten.

- Ja, vi så for oss at det kunne bli et populært studietilbud, men vi hadde ikke drømt om slike søker tall, sier Helene Oppen Ingebrigtsen Gundhus, fagansvarlig for årsenheten.

I årets oppbakning til UiO er det 16 % flere søker enn i fjor, og i snitt er det 3,41 søker per studieplass.

- Det høye søkerantallet til årsenheten i kriminologi kan skyldes at det appellerer både til søkerer rett fra videregående, og mer erfarte som ønsker å videreutdanne seg, sier Gundhus.

Se: <https://www.jus.uio.no/om/aktuelt/aktuelle-saker/2020/arsenhet-flest-sokere.html>

Digitale disputaser fungerer godt

Denne våren skulle Gamle festsal skapt en høytidelig ramme rundt en rekke disputaser ved Det juridiske fakultet. Så ble det vanlige plutselig ikke rutine lenger, og i stedet holdes disputaser nå digitalt. Ved utgangen av april har allerede tre ph.d.-kandidater fått prøve hvordan det er å disputere via en dataskjerm, mens motstandere, veiledere og tilhørere samles via Zoom.

Se: <https://www.jus.uio.no/om/aktuelt/aktuelle-saker/2020/digitale-disputaser.html>

Police stop power and the digital turn / Politiets makt til å stoppe og den digitale vendingen

The police gaze can be defined as the way the police interpret situations, and it is based on their experience-based street knowledge of who should be stopped and checked (Finstad, 2006: 72). The concept was developed to capture how the police's very special gaze can be regarded as an analytical tool for control and auxiliary practices (Finstad 2000). It looks for what doesn't fit in. The police gaze is suspicious. What then are the consequences of technology such as tablets and smartphones for the "police gaze" for whom they choose to stop and check on the street? In connection with the increase in information accessible to patrols, Nesteng (2019) has investigated whether information on the tablet has a greater influence on what police officers pay attention to than their own observation of their surroundings. She asks who is stopped by patrols. An indication of this is given by a detail from the fieldwork she conducted in the fall of 2019, which examined the reasons why police officers wanted to check a car. When asked why the officers wanted to check this particular car, the answer was that it was a nice car – a silver Mercedes – and the person driving it was young. In the conversation afterwards, police officers were asked what makes them want to check cars. The answer was gut feeling and the situation at the particular moment. How the person answered when the police started questioning them, also mattered. The officers nevertheless emphasized the usefulness of the tablet, as it enables them to check information in advance. In this particular case, they also got further information about the driver from the police register. When asked if they would still stop the car if no information had appeared about the car or person in the systems, the answer was "no".

Se: <https://polstops.eu/blogs/understanding-the-practice-of-police-stops-in-europe/police-stop-power-and-the-digital-turn-politiets-stop-makt-og-den-digitale-vendingen/>

Nye publikasjoner ved IKRS

Se: <http://www.jus.uio.no/ikrs/forskning/publikasjoner/boker/>

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Sverige av kontaktsekreterare Lisa Flower

Har du nyheter som du önskar få med i NSFK's nyhetsbrev kan du ta kontakt via lisa.flower@soc.lu.se

Myndigheter och /eller statliga forsknings- och utredningsinstitutioner

Brottsförebyggande rådet (Brå)

Färre brott anmäls under mars månad

Antalet anmeldda brott i mars 2020 minskade med 4 procent jämfört med i mars förra året. I Stockholm var minskningen 7 procent. Det visar den preliminära statistiken för mars som publiceras idag. Minskningen motsvarar i huvudsak förväntningar om generella minskningar i statistiken som en följd av pandemin.

Dödligt våld i den kriminella miljön har ökat kraftigt de senaste åren

Efter en längre tids nedåtgående trend har det dödliga våldet i Sverige ökat under de senaste åren. Den typ av dödligt våld som främst står för ökningen är den som sker i den kriminella miljön. Vid denna typ av dödligt våld har såväl offer som gärningspersoner blivit yngre, och automatvapen och andra skjutvapen används oftare jämfört med tidigare

Polisen

Ökat förtroende för polisen tredje året i rad

Allmänhetens förtroende för polisen fortsätter att stiga i den årliga SOM-undersökningen och är på den högsta nivån sedan mitten av 1990-talet. Polisen rankas också högt i varumärkesundersökningen Sustainable Brand Index.

Universiteten/Högskolorna

Relevanta nyheter från de svenska universitetern och högskolorna

Kungliga Tekniska Högskolan

Säkraplatser poddar: Förändringar i våra dagliga rutinaktiviteter och säkerhet: Vad kan vi lära oss?

Läs om resultaten från forskare från **KTHs global studie om trygghet i kollektivtraffik för universitetsstudenter**

Lund

Lund lockar kriminologiintresserade studenter: läs här

Nya publikationer:

Schoultz, I., & Flyghed, J. (2020). "We Have Been Thrown Under the Bus": Corporate Versus Individual Defense Mechanisms Against Transnational Corporate Bribery Charges. *Journal of White Collar and Corporate Crime*.

Schoultz, I & Flyghed, J (2020) Denials and Confessions. An Analysis of the Temporalization of Neutralizations of Corporate Crime, International Journal of Law, Crime and Justice.

Mitt

Research report: Experiences of the Member States performing evaluations in projects and activities aimed at crime prevention

Malmö

Nytt forskningsprojekt: Den sociala miljöns betydelse för ungdomars brottslighet i Sverige och Storbritannien – Projektledare Marie Torstensson Levander

Stockholm

Den ojämlika brottsligheten - Ny rapport från kriminologiska institutionen. Författarna till rapporten är Olof Bäckman, Felipe Estrada, Anders Nilsson och Fredrik Sivertsson samtliga forskare vid Stockholms universitets kriminologiska institution.

Uppsala

Andersson, Tommy, Pettersson, Rickard & Jacobsson, Maritha (2020). Women and men sexually violated by closely related perpetrators over a lifespan. Prevalence, revictimization, and association to adverse childhood conditions and experiences. *Children and Youth Services Review*. ISSN 0190-7409.

Örebro

Rasism och främlingsfientlighet mot romer uttrycks subtilt i traditionella rumänska medier. Men på sociala medier tar sig rasismen mer extrema former. Det visar en avhandling av Petre Breazu, doktor i medie- och kommunikationsvetenskap.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær i Danmark,

Tobias Kammersgaard Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til kontaktsekretær Tobias Kammersgaard på e-mail: kontaktnsfk.dk@gmail.com

Nyt fra Justitsministeriet

Udvalg skal se på reglerne om fri proces og retshjælp

Justitsministeren vil have undersøgt, om de nuværende regler sikrer, at alle har adgang til at få hjælp eller juridisk bistand i retssystemet. Justitsministeren nedsætter derfor et lovforberedende udvalg, der skal se på fri proces og retshjælp. Udvalget skal gennemgå de gældende ordninger for retshjælp og fri proces, samt ordningernes samspil med de private retshjælpsforsikringer, og komme med anbefalinger til ændring af ordningerne.

Merbevilling på 81,5 mio. kr. i 2020 til kriminalforsorgen

Regeringen har afsat 81,5 mio. kr. som en økonomisk saltvandsindsprøjtning til kriminalforsorgen i 2020. Merbevillingen skal bl.a. være med til at finansiere, at der er flere indsatte end forventet ved den seneste flerårsaftale, og til at skabe flere fængselspladser, så belægsprocenten i fængslerne kan reduceres til gavn for de ansatte. Merbevillingen sker på anledning af at kriminalforsorgens institutioner er pressede i øjeblikket, for der er flere indsatte, end der i øjeblikket er fængselspladser til. Kriminalforsagen vurderer, at den såkaldte belægsprocent, der er et udtryk for, hvor mange af pladserne, der bliver benyttet af indsatte, vil stige til over 104 pct. i løbet af 2020.

Nyt fra Det Kriminalpræventive Råd

Markant fald i indbrudstal

I første kvartal 2020 blev der på landsplan anmeldt 5.496 indbrud i private hjem. Det svarer til et fald på 16 pct. i forhold til første kvartal sidste år. I 2019 havde Danmark det laveste antal indbrud i mere end tredive år, og tendensen med færre indbrud fortsætter i starten af 2020 og forstærkes efter alt at dømme af corona-epidemien.

Nyt fra Institut for Menneskerettigheder

Retssikkerheden er under pres

Ifølge den årlige beretning fra Institut for Menneskerettigheder har der i det forgangne år været flere politiske tiltag og lovforslag, der har udfordret borgernes retssikkerhed. Instituttet kritiserer blandt andet at politiet nu uden retskendelse kan trænge ind i private hjem hos personer, der er dømt for seksuelle forbrydelser, og ransage deres computer. Det kritiseres også, at det i 2019 blev muligt at tage statsborgerskabet fra personer, der er 'til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser'. Det kan man gøre helt uden, at en dommer godkender frakendelsen af statsborgerskabet.

Nyt fra Kriminalforsorgen

Kriminalforsorgen indkalder igen til afsoning

Den 17. april indgik regeringen sammen med en række politiske partier en aftale om udvidelse af den første fase af en kontrolleret genåbning af Danmark. Aftalen betyder, at kriminalforsagen igen gradvist vil begynde at indkalde dømte til afsoning, i det omfang det vurderes at være sundhedsfagligt forsvarligt. Siden den 12. marts 2020 har kriminalforsagen ikke indkaldt dømte, der skulle møde til afsoning fra fri fod, for at mindske risikoen for smitte med COVID-19. Kriminalforsagen indkalder nu de første dømte til afsoning, og herefter indkaldes de dømte gradvist for at sikre, at det er sundhedsmæssigt forsvarligt.

Andre nyheder

Styrket samarbejde om at bekæmpe økonomisk kriminalitet og hvidvask under COVID-19

Den nuværende situation med COVID-19 betyder, at forekomsten af økonomisk it-relateret kriminalitet stiger og at nye kriminalitetsmuligheder opstår. SØIK, Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen indleder nu et øget samarbejde om at bekæmpe svindel. Der er i Danmark taget en række politiske initiativer med hjælpepakker, der skal afbøde de økonomiske samfundskonsekvenser af COVID-19. Samtidig vil straffene for COVID-19-relateret kriminalitet som eksempelvis særlig grov økonomisk kriminalitet og hvidvask af særlig grov beskaffenhed kunne flerdobles. Det er afgørende, at støtteordninger og hjælpeforanstaltninger

bliver brugt af de rigtige og ikke misbrugt af organiserede kriminelle. Derfor samarbejder Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen om overvågningen af ændringer i kriminalitetsmønstrene og nye former for hvidvask.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra NSfK's kontaktsekretær på Færøerne, Daisy J. Iversen

Har du nyheder, du ønsker bragt i NSfK's nyhedsbrev, kan du rette henvendelse til den kontaktsekretær Daisy.J.Iversen@gmail.com

Nyheder fra det Juridiske område

Nyt fra Færøernes Ret

Retten har offentliggjort den første retsliste siden midt marts. Retten har ikke behandlet alm. Sager siden 16. marts og 35 straffesager er udsat. Retten påbegynder sit ordinære sagsarbejde igen, mandag d. 4 maj.

Nyheder fra Politiet

Politiet undersøger flere tyveri- sager

Den 28. april oplyser politiet at de søger flere sager om tyveri af olie og andet materiale. Olie er stjålet ved havnen i Klaksvik ad flere omgange, samt indbrud i containere. Mængderne af olie varierer i sagerne, dog har det været stjålet mellem 600 og 800 ltr. Politiet mener at tyverierne er velorganiseret, da det ikke er muligt at tage så meget olie, ubemærket.

Ny politi statistik offentliggjort

Hagstovan, Færøerne statistik, har offentlig gjort deres nyeste statistik, der viser at færre bliver fængslet eller varetægtsfængslet, men der er en stigning på lov om euforiserende stoffer og våbenloven. Resultatet er baseret på en gennemgang af de tyve år.

Stigningen på brud på loven om euforiserende stoffer, var omkring 50 for tyve år siden, og især efter 2012, ses en stor stigning og nu er det 119 brud i 2019.

Brud på våbenloven havde en nedgang på kun et enkelt i 2010, men er siden steget til 45 brud i 2019.

Statistisk oversigt kan ses [her](#)

Stor nedgang er at se i de fleste straffesager, forruden sædelighedsforbrydelser.

Den store nedgang ses især i sager om hærværk, der er gået fra 400 sager ned i 100 sager. Sager vedr. indbrud/tyveri og lign. er gået fra 475 årligt til 150 sager årligt. Voldssager har ikke den store nedgang. De var gået fra 80-90 sager først i 2000, til 70-80 i 2019.

Sædelighedsforbrydelser er steget. Dog sås en nedgang i 00'erne, men er synligt steget de senere år. Selv om tallene er små, er der mange skift. f.eks. var der 21 sager i 2017 og 33 sager i 2019. oversigt kan ses [her](#)

Færøerne bliver prioriteret i ny politiaftale

Det siger Nick Hækkerup, justitsminister i Danmark, i svar til Edmund Joensen, folketingsmand for Færøerne. Edmund har spurgt, om de færøske og grønlandske folketingsrepræsentanter, bliver taget med på råd, når den nye politiaftale skal forhandles.

Nick Hækkerup siger, at de nordatlantiske politidistrikter og områder, er anderledes end politidistrikterne i Danmark, eksempelvis når der tales om geografi, infrastruktur, opgaver og kriminalitet. Også er der stor forskel på Færøerne og grønland. Dette kommer selvsagt at danne den nye politiaftale, som også omhandler det færøske politi.

Edmund er tilfreds med at Færøerne bliver prioriteret og har flere gange gjort opmærksom på, at IT systemerne ikke er optimale og ajour, og at forholdende for skudtræning ikke er tilfredsstillende på Færøerne. Læs mere [her](#)

Nyt fra Kriminalforsorgen

Elkin Klettheyggj, leder i Kriminalforsorgen, oplyser via e-mail d. 20 april, at de også er påvirket af Corona pandemien. De indsatte får ikke besøg, udgange er aflyste, ligesom skole, bibliotek og konditionsrummet er nedlagt. Som kompensation får de indsatte lov til at ringe oftere.

For den frie forsorg, betyder det, ingen samfundstjeneste foreløbigt, kontrol/opsyn foregår via telefon og kun de mest nødvendige personundersøgelser bliver udført.